

Brussel, 27 februari 2026
(OR. en)

**Interinstitutioneel dossier:
2026/0059 (COD)**

**6849/26
ADD 3**

**COPEN 65
DROIPEN 40
COARM 28
ENFOPOL 74
JAI 261
CODEC 343**

BEGELEIDENDE NOTA

---

van: de secretaris-generaal van de Europese Commissie, ondertekend door mevrouw Martine DEPREZ, directeur

ingekomen: 27 februari 2026

aan: mevrouw Thérèse BLANCHET, secretaris-generaal van de Raad van de Europese Unie

---

nr. Comdoc.: SWD(2026) 103 final

Betreft: WERKDOCUMENT VAN DE DIENSTEN VAN DE COMMISSIE
SAMENVATTING VAN HET EFFECTBEOORDELINGSVERSLAG
[...]
bij
Voorstel voor een Richtlijn van het Europees Parlement en de Raad betreffende de bestrijding van de illegale handel in vuurwapens en andere misdrijven in verband met vuurwapens, en tot wijziging van Richtlijn (EU) 2024/1260 van het Europees Parlement en de Raad

---

De delegaties vinden hierbij document SWD(2026) 103 final.

Bijlage: SWD(2026) 103 final

Brussel, 26.2.2026
SWD(2026) 103 final

WERKDOCUMENT VAN DE DIENSTEN VAN DE COMMISSIE
SAMENVATTING VAN HET EFFECTBEOORDELINGSVERSLAG

[...]

bij

Voorstel voor een Richtlijn van het Europees Parlement en de Raad

betreffende de bestrijding van de illegale handel in vuurwapens en andere misdrijven in verband met vuurwapens, en tot wijziging van Richtlijn (EU) 2024/1260 van het Europees Parlement en de Raad

{COM(2026) 102 final} - {SEC(2026) 102 final} - {SWD(2026) 102 final}

Samenvatting
Effectbeoordeling van het voorstel voor een richtlijn betreffende de bestrijding van de illegale handel in vuurwapens en andere misdrijven in verband met vuurwapens
A. Behoeft aan actie
Waarom? Welk probleem wordt er aangepakt?
<p>Het overkoepelende probleem bestaat erin dat vuurwapengeweld een bedreiging voor de veiligheid van EU-burgers vormt. Het aantal misdaden in verband met vuurwapens of gevallen waarin vuurwapens zijn gebruikt om een misdaad te plegen, blijft hoog en neemt op veel plaatsen in de EU toe. Dat probleem houdt rechtstreeks verband met de grote beschikbaarheid van illegale vuurwapens op het grondgebied van de EU, hoewel het door een gebrek aan geharmoniseerde gegevens niet mogelijk is nauwkeurige cijfers over het verschijnsel te geven. De grote beschikbaarheid van illegale vuurwapens zal waarschijnlijk toenemen als het conflict in Oekraïne eindigt of zich stabiliseert.</p> <p>Het strafrechtelijk kader voor dergelijke misdrijven is op EU-niveau versnipperd. De lidstaten hanteren verschillende definities van en verschillende straffen voor misdrijven in verband met vuurwapens. Die verschillen in regelgeving tussen de lidstaten belemmeren grensoverschrijdende samenwerking en hebben negatieve gevolgen voor onderzoek naar en vervolging van vuurwapencriminaliteit. Bovendien zijn de sanctieniveaus niet in elke lidstaat doeltreffend en afschrikkend genoeg. Die problemen zullen nog verergeren als gevolg van nieuwe technologieën, zoals 3D-printen, waardoor de beschikbaarheid van particulier vervaardigde vuurwapens toeneemt.</p>
Wat wordt er van dit initiatief verwacht?
<p>De algemene doelstelling is de mensen in de Unie beter te beschermen tegen de dreiging die uitgaat van illegale vuurwapens. De aandacht moet gericht zijn op het verhogen van het veiligheidsniveau voor onze burgers en het beperken van vuurwapencriminaliteit.</p> <p>Om die algemene doelstelling te verwezenlijken, zijn vier specifieke doelstellingen voor het initiatief vastgesteld:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het onderzoek naar en de vervolging van misdrijven in verband met vuurwapens vergemakkelijken; • toekomstbestendige rechtshandhaving op het vlak van vuurwapencriminaliteit waarborgen; • doeltreffende, afschrikkende en evenredige soorten en niveaus van sancties voor misdrijven in verband met vuurwapens waarborgen; • samenwerking op het gebied van rechtshandhaving en justitie, en geharmoniseerde gegevensverzameling over misdrijven in verband met vuurwapens verbeteren.
Wat is de meerwaarde van maatregelen op EU-niveau?
<p>In vergelijking met wat de lidstaten alleen kunnen bereiken, zullen maatregelen op Unieniveau een duidelijke meerwaarde bieden voor de bestrijding van vuurwapencriminaliteit, die doorgaans een transnationale dimensie heeft. Door de wettelijke definities te harmoniseren, de strafniveaus op elkaar af te stemmen en te voorzien in instrumenten en verplichtingen voor grensoverschrijdende samenwerking tussen de lidstaten, zullen maatregelen op Unieniveau zorgen voor een meer geharmoniseerd kader met een minimumniveau van geharmoniseerde bescherming tegen vuurwapencriminaliteit. Ze zullen grensoverschrijdende samenwerking vergemakkelijken en onderzoek en vervolging bevorderen. Bovendien zullen ze door de toepassing van nieuwe technologieën zorgen voor</p>

een toekomstbestendige rechtshandhaving.

Maatregelen op Unieniveau zullen ook andere beleidsdoelstellingen van de EU ten goede komen, omdat vuurwapencriminaliteit vaak verband houdt met andere soorten misdaden zoals het witwassen van geld, terrorisme, drugshandel, geweldsmisdrijven, namaak of andere vormen van georganiseerde criminaliteit waartegen de EU de voorbije jaren wetgeving heeft aangenomen. Doeltreffendere wetgeving zou bijdragen tot doeltreffende strafrechtelijke handhavingsstrategieën en de veiligheid van de burgers van de Europese Unie in het algemeen verbeteren.

B. Oplossingen

Welke wetgevende en niet-wetgevende beleidsopties zijn overwogen? Is er een voorkeursoptie? Waarom?

In de effectbeoordeling werden vier beleidsopties onderzocht:

- **Optie 1** bestaat uit een **reeks niet-wetgevende maatregelen** om het bestaande rechtskader te verduidelijken en de toepassing van de regels door de lidstaten te handhaven. De maatregelen zijn ook gericht op de ondersteuning van grensoverschrijdende samenwerking tussen de lidstaten en met EU-agentschappen. Ze zijn gericht op aanbevelingen om meer aandacht te besteden aan nieuwe technologieën zoals 3D-printen, en om een minimale dataset voor de inbeslagneming van vuurwapens onder de lidstaten in te voeren.
- **Optie 2** voorziet in **wetgevingsmaatregelen** om de strafbaarstelling van **kerndelicten op het gebied van vuurwapens** (illegale handel, illegale vervaardiging, illegale wijziging van markeringen en illegaal bezit van vuurwapens) te harmoniseren door de definities te harmoniseren en minimumniveaus voor maximumstraffen vast te stellen. De wetgeving heeft tot doel het onderzoek naar en de vervolging en veroordeling van vuurwapencriminaliteit te verbeteren. Het geharmoniseerde kader zal grensoverschrijdende samenwerking bevorderen. In deze optie wordt de aandacht van de wetgeving ook op nieuwe technologieën gericht, zodat rechtshandavingsinstanties de dreiging niet alleen reactief maar ook proactief kunnen aanpakken. Bovendien bevatten de wetgevingsmaatregelen eisen voor het vaststellen van een geharmoniseerde minimale dataset voor de inbeslagneming van vuurwapens en voor het verzenden van gegevens over inbeslagneming naar de Europese vuurwapenhub. Ze voorzien ook in een verplichting voor de lidstaten om in het kader van de evaluatie vijf jaar na de uitvoering van de richtlijn gegevens over de illegale handel in vuurwapens te verzamelen en aan de Commissie te rapporteren. Tot slot is er een specifieke maatregel waarbij de lidstaten worden verplicht een nationaal contactpunt voor vuurwapens op te richten om de grensoverschrijdende samenwerking verder te verbeteren.
- **Optie 3** voorziet in een **combinatie van wetgevende en niet-wetgevende maatregelen**. In wezen zou dit een kopie zijn van alle wetgevende maatregelen van optie 2, met een extra verduidelijking van de wijze waarop bredere misdrijven in verband met vuurwapens onder de kerndelicten vallen. Voorts zouden de wetgevende maatregelen worden uitgebreid met niet-wetgevende maatregelen ter ondersteuning van de uitvoering van de wetgevende maatregelen. De nadruk zou liggen op het delen van ervaringen in verband met nieuwe technologieën en het faciliteren van gezamenlijke tests van blauwdrukken in verband met die nieuwe technologieën. Voorts zou de samenwerking tussen rechterlijke overheden worden bevorderd door een focusgroep voor de uitwisseling van informatie op te richten.
- **Optie 4** bouwt voort op de in optie 3 beschreven maatregelen en breidt het

toepassingsgebied ervan uit. De **wetgevende maatregelen** hebben niet alleen betrekking op kerndelicten op het gebied van vuurwapens, maar ook op andere **misdriften in verband met vuurwapens**, zoals de illegale reactivering van onbruikbaar gemaakte wapens, illegale tussenhandel, schendingen van het wapenembargo en wangedrag op het vlak van het bijhouden van registers en het verlenen van vergunningen. Bovendien voorziet deze optie in een verplichting voor de lidstaten om elke vijf jaar gegevens over illegale wapenhandel te verzamelen en aan de Commissie te rapporteren.

De voorkeur gaat uit naar **optie 3**, omdat alle vastgestelde problemen en doelstellingen op evenredige en doeltreffende wijze worden behandeld. Optie 1 wordt op zich niet doeltreffend genoeg geacht, omdat niet-wetgevende maatregelen onvoldoende stimulansen bieden voor ingrijpende veranderingen. Optie 2 behandelt alle problemen en doelstellingen, maar wordt minder doeltreffend geacht door het gebrek aan extra steun voor de uitvoering. Optie 4 wordt als doeltreffend beschouwd om de gestelde doelen te bereiken, maar de uitvoering legt een onevenredige last op de lidstaten.

Wie steunt welke optie?

De belanghebbenden verschilden van mening over de beleidsopties. Sommigen gaven prioriteit aan het niet-wetgevende traject omdat de aanpak van vuurwapencriminaliteit een nationale verantwoordelijkheid moet blijven. Anderen steunden een wetgevingsinitiatief dat gericht is op een breed scala aan misdrijven in verband met vuurwapens. De voorkeur gaat naar de optie die het meest geschikt lijkt om de verschillende standpunten met elkaar te verzoenen.

De algemene tendens lijkt te zijn dat de lidstaten een wetgevingsinitiatief steunen waarbij verschillende definities worden geharmoniseerd, waaronder de strafbaarstelling van het illegaal creëren, bezitten en verspreiden van intellectueel materiaal voor 3D-printen (blauwdrukken). Over het algemeen leken overheidsinstanties het wetgevingsinitiatief het meest te steunen. Veel lidstaten stelden een aanpak voor waarbij opties worden gecombineerd, met name voor de harmonisatie van soorten en niveaus van sancties.

Het grootste verzet tegen het initiatief kwam van een deel van EU- en niet-EU-burgers, maar uit de analyse van de antwoorden blijkt dat velen de doelstellingen van het initiatief misschien niet goed hebben begrepen: meerdere burgers bekritiseerden het initiatief en stelden dat de EU zich niet moet richten op burgers en eigenaren die zich aan de wet houden, maar op het versterken van de rechtshandhaving en het aanpakken van de illegale markt. Dat zijn inderdaad twee doelstellingen van het initiatief.

C. Effecten van de voorkeursoptie

Wat zijn de voordelen van de voorkeursoptie (indien van toepassing, anders belangrijkste gevolgen)?

De voorkeursoptie zou de discrepanties tussen het strafrechtelijk kader van de lidstaten wegwerken door de definities van de verschillende misdrijven in verband met vuurwapens en de minimumniveaus van de toepasselijke maximumstraffen te harmoniseren op het niveau van de Unie. Daardoor zouden overtreders geen achterpoortjes en hiaten meer kunnen benutten voor hun activiteiten. De harmonisatie van het strafrechtelijk kader zou de grensoverschrijdende samenwerking tussen de lidstaten verbeteren en het voor nationale autoriteiten gemakkelijker maken om misdrijven te onderzoeken en te vervolgen.

Volgens de voorkeursoptie zouden ook minimale datasets worden vastgesteld en gegevens over inbeslagneming worden gedeeld met de Europese vuurwapenhub bij Europol. Dat zou de

beschikbaarheid en de kwaliteit van gegevens verbeteren en zo onderzoek en analyse van de dreiging bevorderen, wat de grensoverschrijdende samenwerking zou vergemakkelijken en richting zou geven aan toekomstige beleidsmaatregelen. De voorkeursoptie zou verder ingaan op de toenemende dreiging van particulier vervaardigde vuurwapens, die moeilijker te traceren zijn en gemakkelijk kunnen worden vervaardigd door simpelweg instructies te volgen die online te vinden zijn.

De voorkeursoptie zou helpen om het grote aantal illegale vuurwapens dat in omloop is, te beperken en de veiligheid van de burgers van de Europese Unie rechtstreeks te verbeteren.

Wat zijn de kosten van de voorkeursoptie (indien van toepassing, anders belangrijkste kosten)?

De voorkeursoptie zou leiden tot doeltreffendere onderzoeken en een grotere verscheidenheid aan misdrijven in verband met vuurwapens en essentiële onderdelen. Om een mogelijke groei van het aantal onderzoeken en vervolgingen op het gebied van vuurwapencriminaliteit op te vangen, zouden de lidstaten kosten voor extra personeel moeten maken. Die kosten worden geraamd op 4 069 175 EUR per jaar voor alle lidstaten gedurende ten minste de eerste vijf jaar.

De administratieve kosten voor de forensische diensten van de lidstaten zullen waarschijnlijk toenemen in verhouding tot het aantal in beslag genomen vuurwapens. Die kosten worden geraamd op 574 564 EUR per jaar voor administratieve kosten van ballistische rapporten in alle 27 lidstaten en nog eens 332 107 EUR per jaar voor ballistische rapporten over digitale blauwdrukken.

Daarnaast worden de administratieve kosten voor de oprichting en volledige ontwikkeling van nationale contactpunten voor vuurwapens in alle 27 lidstaten geraamd op 12 070 917 EUR en voor de harmonisatie van gegevens over vuurwapens in de nationale databanken van alle 27 lidstaten op 10 800 000 EUR.

De harmonisatie van het strafrechtelijk kader van de EU voor vuurwapencriminaliteit zal bijdragen tot een verlaging van de economische kosten van vuurwapengeweld in de Europese Unie. Hoewel er geen afdoend onderzoek is naar de economische kosten van vuurwapengeweld in de EU, worden in een analyse waarin onderzoek in het kader van het door de EU gefinancierde project INSIGHT wordt gecombineerd met een onderzoek naar de kosten van één specifieke schietpartij in Zweden, de kosten van schietpartijen voor de Zweedse samenleving in de eerste helft van 2024 geraamd op ongeveer 120 tot 140 miljoen EUR. Dat zijn louter theoretische getallen, omdat ze gebaseerd zijn op de hypothese dat de kosten van die ene specifieke schietpartij kunnen worden geëxtrapoleerd en toegepast op alle schietpartijen in Zweden in de eerste helft van 2024. Niettemin blijkt dat de kosten van vuurwapengeweld weliswaar moeilijk in te schatten, maar niet verwaarloosbaar zijn.

Wat zijn de gevolgen voor bedrijven en kleine, middelgrote en micro-ondernemingen?

De voorkeursoptie zou geen negatieve gevolgen hebben voor de legale markt. Ze zou bedrijven, met name kleine en middelgrote ondernemingen, ten goede komen door ze te beschermen tegen oneerlijke concurrentie van illegale activiteiten die het imago van de hele sector negatief beïnvloeden en tot winstderving leiden.

De strafbaarstelling van de illegale productie, het illegale bezit en de illegale verspreiding van digitale blauwdrukken en afdrukken voor de vervaardiging van vuurwapens of essentiële onderdelen zou de legale handel ten goede komen door de intellectuele-eigendomsrechten van

modellen of innovaties te beschermen.

Zijn er significante gevolgen voor de nationale begrotingen en overheden?

De jaarlijkse kosten voor de lidstaten van extra personeel om zaken in verband met vuurwapencriminaliteit te onderzoeken en te vervolgen en de extra administratieve kosten van forensische diensten worden voor alle lidstaten in de eerste vijf jaar geraamd op in totaal ongeveer 135 000 000 EUR.

De eenmalige kosten van de oprichting en volledige ontwikkeling van nationale contactpunten voor vuurwapens en de harmonisatie van gegevens over vuurwapens in nationale databanken in alle 27 lidstaten worden geraamd op 22 870 917 EUR.

De voorkeursoptie bevat maatregelen voor de vaststelling van een geharmoniseerde minimale dataset over de inbeslagneming van vuurwapens. Sommige lidstaten zouden hun databank moeten reorganiseren om de geharmoniseerde dataset daarin op te nemen.

Zijn er andere significante gevolgen?

Het initiatief zal ook de strijd tegen andere criminaliteit ten goede komen, zoals het witwassen van geld, terrorisme, drugshandel, geweldsmisdrijven, namaak of andere vormen van georganiseerde criminaliteit waartegen de EU de voorbije jaren wetgeving heeft aangenomen. Omdat misdrijven in verband met vuurwapens vaak aan dat soort criminaliteit gelinkt zijn, zou doeltreffendere wetgeving bijdragen tot doeltreffende strafrechtelijke handhavingsstrategieën en de veiligheid van de burgers van de Europese Unie in het algemeen verbeteren.

Het initiatief zal een bijzondere impact hebben op jonge burgers, omdat illegale vuurwapens bijdragen tot het zorgwekkende fenomeen dat jonge Europeanen verstrikt raken in criminele activiteiten en zelf het slachtoffer worden van vuurwapengeweld.

D. Opvolging

Wanneer wordt het beleid herzien?

Vijf jaar na de omzetting, rekening houdend met de tijd die nodig is voor de toepassing en de gegevensverzameling.